

RÅDETS ANDET DIREKTIV

af 8. november 1990

om samordning af love og administrative bestemmelser vedrørende direkte livsforsikringsvirksomhed, om fastsættelse af bestemmelser, der kan lette den faktiske gennemførelse af den fri udveksling af tjenesteydelser, og om ændring af direktiv 79/267/EØF

(90/619/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til Traktaten om Oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, særlig artikel 57, stk. 2, og artikel 66,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁽¹⁾,

i samarbejde med Europa-Parlament⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

Det er nødvendigt at udvikle det indre marked for livsforsikring og de andre former for virksomhed, der er omfattet af Rådets første direktiv 79/267/EØF af 5. marts 1979 om samordning af de administrativt og ved lov fastsatte bestemmelser om adgang til og udøvelse af direkte livsforsikringsvirksomhed⁽⁴⁾, i det følgende benævnt »første direktiv«, senest ændret ved akten om Spaniens og Portugals tiltrædelse; for at nå dette mål bør det gøres lettere for forsikringsvirksomheder, der har deres vedtægtsmæssige hjemsted i Fællesskabet, at præstere tjenesteydelser i medlemsstaterne og hermed gøre det muligt for forsikringstagerne at rette henvendelse, ikke blot til forsikringselskaber, der er etableret i deres eget hjemland, men også til forsikringselskaber, der har deres vedtægtsmæssige hjemsted i Fællesskabet, og som er etableret i andre medlemsstater;

i henhold til Traktaten er enhver forskelsbehandling i forbindelse med udveksling af tjenesteydelser, som skyldes, at en virksomhed ikke er etableret i den medlemsstat, hvor ydelsen præsteres, forbudt efter overgangsperiodens udløb; dette forbud finder anvendelse på de tjenesteydelser, der præsteres af en hvilken som helst virksomhed inden for Fællesskabet, hvad enten der er tale om en virksomheds vedtægtsmæssige hjemsted, et agentur eller en filial;

af praktiske grunde bør den frie udveksling af tjenesteydelser fastlægges under hensyn dels til forsikringselskaber

bets etablerede forretningssted, dels til stedet, hvor forpligtelsen består; der bør derfor ligeledes fastsættes en definition af forpligtelsens lokalisering; endvidere må der skelnes mellem virksomhed udøvet gennem et etableret forretningssted og virksomhed udøvet som led i den fire udveksling af tjenesteydelser;

bestemmelserne i første direktiv bør suppleres, særlig for at præcisere tilsynsmyndighedernes beføjelser og tilsynsmidler; endvidere bør der fastsættes særlige bestemmelser for adgang til, udøvelse af og kontrol med virksomhed, der udøves i henhold til reglerne for fri udveksling af tjenesteydelser;

der bør gives de forsikringstagerne, der — fordi de tager initiativet til at tegne en forsikring i et andet land, hvorved de således opnår beskyttelse i henhold til dette andet lands retlige system — ikke har behov for særlig beskyttelse i den medlemsstat, hvor forpligtelsen består, fuld frihed til at udnytte det videst mulige marked for livsforsikring og andre former for virksomhed, der er omfattet af første direktiv; på den anden side bør der sikres en tilstrækkelig beskyttelse af de andre forsikringstagerne;

pensionskasser må på grund af de forskellige systemers forskelligartede og komplicerede karakter og på grund af deres snævre forbindelse med sociale sikringsordninger underkastes en nærmere undersøgelse; de bør derfor udelukkes fra anvendelsesområdet for dette direktivs særlige bestemmelser vedrørende fri udveksling af tjenesteydelser; der vil for så vidt angår disse blive udarbejdet et særskilt direktiv;

medlemsstaternes bestemmelser vedrørende tegningen af de i første direktiv omhandlede former for forsikring er fortsat forskellige; friheden til som lovgivning, der skal anvendes på forsikringsaftalen, at vælge en anden lovgivning end lovgivningen i den medlemsstat, hvor forpligtelsen består, kan indrømmes i visse tilfælde efter regler, som tager hensyn til de særlige omstændigheder;

bestemmelserne i første direktiv om overførsel af forsikringsbestand bør uddybes og suppleres med bestemmelser, der specielt vedrører det tilfælde, hvor bestanden af forsikringsaftaler, indgået i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser, overføres til en anden virksomhed;

med henblik på at beskytte forsikringstagerne bør medlemsstaterne på det nuværende samordningsstadium indrømmes mulighed for at begrænse samtidig udøvelse

⁽¹⁾ EFT nr. C 38 af 15. 2. 1989, s. 7, og

EFT nr. C 72 af 22. 3. 1990, s. 5.

⁽²⁾ EFT nr. C 175 af 16. 7. 1990, s. 107, og afgørelse af 24. oktober 1990 (endnu ikke offentliggjort i EFT).

⁽³⁾ EFT nr. C 298 af 27. 11. 1989, s. 2.

⁽⁴⁾ EFT nr. L 63 af 13. 3. 1979, s. 1.

af forsikringsvirksomhed i form af fri udveksling af tjenesteydelser og gennem etablering; en sådan begrænsning kan ikke fastsættes for forpligtelser, hvor forsikringstageren ikke har behov for en sådan beskyttelse;

adgangen til fri udveksling af tjenesteydelser bør underkastes procedurer, som sikrer, at forsikringsvirksomheden overholder såvel bestemmelserne vedrørende finansielle garantier som bestemmelserne vedrørende forsikringsbetingelser og tariffer; disse procedurer kan forenkles, i det omfang aktiviteten, der udøves som led i den fri udveksling af tjenesteydelser, vedrører forsikringstagere, som på grund af karakteren af den forpligtelse, de agter at indgå, ikke har behov for en særlig beskyttelse i den stat, hvor forpligtelsen består;

for livsforsikringsaftaler, der er tegnet som et led i den frie udveksling af tjenesteydelser, bør forsikringstageren have mulighed for at opsigte aftalen inden for en periode på mellem 14 og 30 dage;

i henhold til første direktiv må de aktiviteter, der er omfattet af direktiv 73/239/EØF⁽¹⁾, det såkaldt første direktiv om samordning af skadesforsikringsvirksomhed, senest ændret ved direktiv 88/357/EØF⁽²⁾, principielt ikke udøves samtidig med de aktiviteter, der er omfattet af første direktiv om samordning af livsforsikringsvirksomhed; selv om første direktiv om samordning af livsforsikringsvirksomhed har tilladt, at selskaber, der både driver livsforsikringsvirksomhed og skadesforsikringsvirksomhed, fortsat kan bestå, må sådanne selskaber dog ikke i henhold til direktivet oprette agenturer eller filialer med henblik på at drive livsforsikringsvirksomhed; den særlige form for forpligtelser, som forsikringsselskaber påtager sig som led i ordningen med fri udveksling af tjenesteydelser, retfærdiggør, i det mindste i en begrænset periode fra meddelelsen af dette direktiv, at der indføres en vis grad af fleksibilitet over for anvendelsen af ovennævnte princip;

i det foreliggende direktiv er der ingen bestemmelser til hinder for, at selskaber, der både driver livsforsikringsvirksomhed og skadesforsikringsvirksomhed, deles op i to virksomheder, hvoraf den ene driver livsforsikringsvirksomhed og den anden skadesforsikringsvirksomhed, og for at adskillelsen kan gennemføres på de bedst mulige betingelser, bør medlemsstaterne have mulighed for under overholdelse af fællesskabsrettens konkurrencebestemmelser at indføre passende fiskale bestemmelser, navnlig for så vidt angår den merværdi, som adskillelsen måtte føre med sig;

på området fri udveksling af tjenesteydelser er det vigtigt at etablere et særligt samarbejde mellem de kompetente tilsynsmyndigheder i medlemsstaterne og mellem disse

myndigheder og Kommissionen; der bør endvidere indføres en sanktionsordning, der kan anvendes, når en virksomhed, der præsterer tjenesteydelser, ikke overholder bestemmelserne i den medlemsstat, hvor tjenesteydelserne præsteres;

de tekniske reserver inklusive de matematiske reserver bør underlægges regler og tilsyn i den medlemsstat, hvor tjenesteydelserne præsteres, når disse tjenesteydelser vedrører forpligtelser, for hvilke den pågældende stat vil yde forsikringstageren særlig beskyttelse; derimod er de tekniske reserver inklusive de matematiske reserver fortsat underlagt regler og tilsyn i den medlemsstat, hvor forsikringsvirksomheden er etableret, når der ikke er reelt behov for en sådan beskyttelse af forsikringstageren;

en række medlemsstater pålægger ikke livsforsikringer eller andre former for virksomhed, der er omfattet af første direktiv, nogen form for indirekte skat, medens andre medlemsstater pålægger sådanne forsikringer særlige skatter; i de medlemsstater, hvor sådanne skatter opkræves, varierer deres struktur og procentsats meget; det bør undgås, at de bestående forskelle giver sig udslag i konkurrenceforvridninger mellem medlemsstaterne til skade for bestemte forsikringsselskaber; med forbehold af en senere samordning kan anvendelsen af de fiskale bestemmelser i den medlemsstat, hvor forpligtelsen er påtaget, afhjælpe en sådan ulempe, og det tilkommer medlemsstaterne at fastsætte de bestemmelser, der skal sikre opkrævningen af disse skatter;

første direktiv fastsætter udtrykkeligt specifikke regler vedrørende tilladelse til agenturer og filialer af virksomheder, hvis vedtægtsmæssige hjemsted er beliggende uden for Fællesskabet;

der skal fastsættes en smidig procedure, der gør det muligt at vurdere gensidighed over for tredjelande på et fællesskabsgrundlag; formålet med en sådan procedure er ikke at lukke Fællesskabets finansielle markeder, men, eftersom Fællesskabet ønsker at holde de finansielle markeder åbne for resten af verden, at forøge liberaliseringen af alle finansielle markeder i tredjelande; med henblik herpå fastlægger dette direktiv procedurer for forhandling med tredjelande eller, som en sidste udvej, mulighed for at træffe foranstaltninger, der består i at suspendere nye ansøgninger om tilladelse eller begrænse antallet af nye tilladelser;

i henhold til Traktatens artikel 8 C bør der tages hensyn til omfanget af den indsats, der må gøres af medlemsstater med økonomier på forskellige udviklingstrin; visse medlemsstater bør derfor indrømmes en overgangsordning, der muliggør en gradvis gennemførelse af dette direktivs særlige bestemmelser om fri udveksling af tjenesteydelser;

⁽¹⁾ EFT nr. L 228 af 16. 8. 1973, s. 3.

⁽²⁾ EFT nr. L 172 af 4. 7. 1988, s. 1.

på grund af forskelle i de nationale lovgivninger er det også passende at give de medlemsstater, der måtte ønske det, en overgangsperiode, hvori de kan tilpasse deres lovgivning til bestemmelserne i dette direktiv for så vidt angår gruppeforsikringsaftaler knyttet til ansættelseskontrakter eller for så vidt angår medvirken af en mægler, for alle bestemmelserne i dette direktiv vedrørende den situation, hvor forsikringstageren selv tager initiativ til at tegne forsikringen som led i ordningen om fri udveksling af tjenesteydelser;

det er især vigtigt at give de medlemsstater, der ønsker det, tilstrækkelig tid til at vedtage passende bestemmelser, der kan sikre forsikringsmæglernes faglige kvalifikationer og uafhængighed; i betragtning af den stadig større rolle, som disse mæglere vil komme til at spille i forbindelse med rådgivning af forsikringstagere, som stilles over for et stadigt større produktudbud, og i forbindelse med gennemførelsen af den frie udveksling af tjenesteydelser, er mæglernes faglige kvalifikationer og uafhængighed en væsentlig faktor med hensyn til beskyttelse af forbrugeren —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

AFSNIT I

Almindelige bestemmelser

Artikel 1

Dette direktiv har til formål:

- a) at supplere direktiv 79/267/EØF, og
- b) at fastsætte særlige bestemmelser om fri udveksling af tjenesteydelser vedrørende den virksomhed, der er omfattet af ovennævnte direktiv, og som er nærmere angivet under afsnit III i nærværende direktiv.

Artikel 2

I dette direktiv forstås ved

- a) første direktiv: direktiv 79/267/EØF
- b) virksomhed:
 - i afsnit I og II: enhver virksomhed, som har opnået administrativ tilladelse i overensstemmelse med artikel 6 eller artikel 27 i første direktiv
 - i afsnit III og IV: enhver virksomhed, som har opnået administrativ tilladelse i overensstemmelse med artikel 6 i første direktiv
- c) etableret forretningssted:
 - en virksomheds vedtægtsmæssige hjemsted, agentur eller filial, jf. artikel 3
- d) forpligtelse:
 - en forpligtelse i en af de former for forsikring eller virksomhed, der er nævnt i første direktivs artikel 1

- e) den medlemsstat, hvor forpligtelsen består:

den medlemsstat, hvor forsikringstageren har sin sædvanlige bopæl, eller, hvis forsikringstageren er en juridisk person, den medlemsstat, hvor denne juridiske persons virksomhed, som forsikringsaftalen vedrører, er beliggende

- f) etableringsmedlemsstaten:

den medlemsstat, hvor det etablerede forretningssted, der påtager sig forpligtelsen, er beliggende

- g) den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser:

den medlemsstat, hvor forpligtelsen består, når et i en anden medlemsstat etableret forretningssted har påtaget sig forpligtelsen

- h) en modervirksomhed: en modervirksomhed som defineret i artikel 1 og 2 i direktiv 83/349/EØF⁽¹⁾

- i) dattervirksomhed: en dattervirksomhed som defineret i artikel 1 og 2 i direktiv 83/349/EØF; enhver dattervirksomhed af en dattervirksomhed anses også for dattervirksomhed af den modervirksomhed, der står i spidsen for disse virksomheder.

Artikel 3

I første direktiv såvel som i dette direktiv sidestilles en virksomheds permanente tilstedeværelse på en medlemsstats område med et agentur eller en filial, også selv om denne tilstedeværelse ikke har form af en filial eller et agentur, men blot af et kontor, der ledes af virksomhedens eget personale, eller af en uafhængig person, som har en fast bemyndigelse til at handle på virksomhedens vegne i lighed med et agentur.

AFSNIT II

Supplerende bestemmelser til første direktiv

Artikel 4

1. Aftaler om tegning af forsikringer af den i første direktiv omhandlede art underkastes lovgivningen i den medlemsstat, hvor forpligtelsen består. Parterne kan dog, dersom denne stats retsregler giver mulighed herfor, vælge et andet lands lovgivning.
2. Dersom forsikringstageren er en fysisk person, og han har sin sædvanlige bopæl i en anden medlemsstat end den, hvori han er statsborger, kan parterne vælge lovgivningen i den medlemsstat, hvori han er statsborger.
3. Når en stat består af flere territoriale enheder, som hver har sine egne retsregler med hensyn til aftalemæssige forpligtelser, betragtes hver enhed som et land med henblik på at fastlægge den lovgivning, der skal gælde i henhold til dette direktiv.

⁽¹⁾ EFT nr. L 193 af 18. 7. 1983, s. 1.

En medlemsstat, hvor forskellige territoriale enheder har deres egne retsregler med hensyn til aftalemæssige forpligtelser, er ikke forpligtet til at lade bestemmelserne i dette direktiv gælde for konflikter, som måtte opstå mellem disse enheders retsregler.

4. Denne artikel berører ikke anvendelsen af de ufravigelige regler i lovgivningen i domstolslandet, der gælder for forholdet, uanset hvilken lovgivning der gælder for aftalen.

Hvis en medlemsstats nationale lovgivning tillader det, kan de ufravigelige regler i lovgivningen i den medlemsstat, hvor forpligtelsen består, anvendes, såfremt og i det omfang disse regler ifølge dette lands ret skal anvendes uden hensyn til, hvilken stats lovgivning der i øvrigt gælder for aftalen.

5. Med forbehold af stk. 1 til 4 finder medlemsstaternes almindelige internationale privatretlige regler med hensyn til aftalemæssige forpligtelser anvendelse på de af dette direktiv omfattede forsikringsaftaler.

Artikel 5

Følgende indsættes som stk. 3 i artikel 23 i første direktiv:

»3. Hver medlemsstat træffer hensigtsmæssige foranstaltninger med henblik på, at de myndigheder, som skal føre tilsyn med forsikringsvirksomhederne, råder over de nødvendige beføjelser og midler til at føre tilsyn med de på deres område etablerede forsikringsvirksomheders aktiviteter, herunder aktiviteter, der udøves uden for dette område i overensstemmelse med Rådets direktiver vedrørende disse aktiviteter, samt med henblik på disse bestemmelsers gennemførelse.

Disse beføjelser og midler skal bl.a. give de kompetente tilsynsmyndigheder mulighed for:

- at skaffe sig indgående viden om virksomhedens situation og samlede aktiviteter, navnlig
 - ved indhentning af oplysninger eller rekvirering af dokumentation vedrørende forsikringsaktiviteten
 - eller ved kontrol på stedet i den pågældende virksomheds forretningslokaler
- at træffe tilstrækkelige og nødvendige foranstaltninger over for virksomheden for at sikre, at virksomhedens aktiviteter er i overensstemmelse med de love og administrative bestemmelser, som virksomheden skal overholde i de forskellige medlemsstater, og især i overensstemmelse med driftsplanen for så vidt denne er forpligtende, såvel som for at undgå eller fjerne uregelmæssigheder, der vil kunne bringe forsikringstagernes interesser i fare

- at sikre gennemførelsen af de af tilsynsmyndighederne krævede foranstaltninger, om nødvendigt gennem tvangsforanstaltninger og i givet fald ved rettens hjælp.

Medlemsstaterne kan ligeledes fastsætte, at tilsynsmyndighederne skal have mulighed for at indhente alle oplysninger vedrørende forsikringsaftaler, som formidlerne er i besiddelse af.

Artikel 6

1. Artikel 25 i første direktiv udgår.

2. Hver medlemsstat tillader på de i den nationale lovgivning fastsatte betingelser, at forsikringsvirksomheder, der er etableret på dens område, overfører hele eller en del af deres forsikringsbestand bestående af aftaler, for hvilke forpligtelsen består i denne stat, til en overtagende virksomhed, der er etableret i samme medlemsstat, hvis tilsynsmyndighederne i den medlemsstat, hvor den overtagende virksomhed har sit vedtægtsmæssige hjemsted bekræfter, at virksomheden under hensyn til overførslen har den fornødne solvensmargin.

3. Hver medlemsstat tillader på de i den nationale lovgivning fastsatte betingelser, at forsikringsvirksomheder, der er etableret på dens område, overfører hele eller en del af deres forsikringsbestand bestående af aftaler, der er indgået under de i artikel 10, stk. 1, beskrevne forhold, til en overtagende virksomhed, der er etableret i den stat, hvor der præsteres tjenesteydelser, hvis myndighederne i den medlemsstat, hvor den overtagende virksomhed har sit vedtægtsmæssige hjemsted, bekræfter, at virksomheden under hensyn til overførslen har den fornødne solvensmargin.

4. Hver medlemsstat tillader på de i den nationale lovgivning fastsatte betingelser, at forsikringsvirksomheder, der er etableret på dens område, overfører hele eller en del af deres forsikringsbestand bestående af aftaler, der er indgået under de i artikel 10, stk. 1, beskrevne forhold, til en overtagende virksomhed, der er etableret i samme medlemsstat, hvis tilsynsmyndighederne i den medlemsstat, hvor den overtagende virksomhed har sit vedtægtsmæssige hjemsted, bekræfter, at den under hensyn til overførslen har den fornødne solvensmargin og i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelse, opfylder betingelserne i artikel 11, 12, 14 og 16.

5. I de i stk. 3 og 4 omhandlede tilfælde meddeler tilsynsmyndighederne i den medlemsstat, hvor den overdragende virksomhed er etableret, tilladelse til overførslen efter at have indhentet samtykke fra tilsynsmyndighederne i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser.

6. Hvis en medlemsstat på de i den nationale lovgivning fastsatte betingelser giver forsikringsvirksomheder, der er etableret på dens område, tilladelse til at overføre

hele eller en del af deres forsikringsbestand til en overtagende virksomhed, der er etableret i en anden medlemsstat, der ikke er den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, skal den sikre sig, at følgende betingelser er opfyldt:

- tilsynsmyndighederne i den medlemsstat, hvor den overtagende virksomhed har sit vedtægtsmæssige hjemsted, bekræfter, at virksomheden under hensyn til overførslen har den fornødne solvensmargen
- den medlemsstat, hvor den overtagende virksomhed er etableret, skal give sit samtykke hertil
- den overtagende virksomhed skal i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, opfylde betingelserne i artikel 11, 12, 14 og 16; lovgivningen i denne medlemsstat skal give mulighed for en sådan overførsel, og den pågældende stat skal give sit samtykke til overførslen.

7. En efter denne artikel tilladt overførsel skal i den medlemsstat, hvor forpligtelsen består, offentliggøres som nærmere fastsat i den nationale lovgivning. Overførslen kan uden videre gøres gældende over for de berørte forsikringstagere, forsikrede og enhver anden person, for hvem de overførte aftaler hjemler rettigheder eller forpligtelser.

Denne bestemmelse berører ikke medlemsstaternes ret til at fastsætte, at forsikringstagerne skal have mulighed for at opsiges aftalen inden for en bestemt frist fra overførselstidspunktet.

Artikel 7

Artikel 22, stk. 2, i første direktiv affattes således:

- »2. Den Italienske Republik drager omsorg for, at kravet om, at virksomheder, der er etableret i landet, skal afgive en del af deres tegnede forsikringer til »Istituto nazionale di assicurazioni« bortfalder senest den 20. november 1994.»

Artikel 8

1. Overskriften til afsnit III i første direktiv affattes således:

»AFSNIT III A

Regler for agenturer eller filialer, der er etableret inden for Fællesskabet, og som henhører under virksomheder, hvis vedtægtsmæssige hjemsted er beliggende uden for Fællesskabet.

2. Følgende overskrift anføres efter artikel 32 i første samordningsdirektiv:

»AFSNIT III B

Regler for dattervirksomheder af en modervirksomhed, der henhører under et tredjeland

lovgivning, og for en sådan modervirksomheds erhvervelse af kapitalinteresser.

Artikel 9

I afsnit III B i første direktiv indsættes følgende artikel 32a og 32b:

»Artikel 32a

Medlemsstaternes kompetente myndigheder underretter Kommissionen om

- a) enhver meddelelse af tilladelse til et direkte eller indirekte datterselskab, hvis moderselskab eller moderselskaber henhører under et tredjeland. Kommissionen giver det i artikel 32b, stk. 6, omhandlede udvalg underretning herom
- b) et sådant moderselskabs erhvervelse af kapitalinteresser i et forsikringsselskab i Fællesskabet, som bevirker, at dette bliver dets datterselskab. Kommissionen giver det i artikel 32b, stk. 6, omhandlede udvalg underretning herom.

Når der er meddelt tilladelse til et direkte eller indirekte datterselskab under et eller flere moderselskaber, som hører under et tredjeland, skal koncernens opbygning angives i den anmeldelse, de kompetente myndigheder indgiver til Kommissionen.

»Artikel 32b

1. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om alle generelle vanskeligheder, som deres forsikringsselskaber har mødt i forbindelse med etablering eller udøvelse af forsikringsvirksomhed i et tredjeland.

2. Kommissionen udarbejder, første gang senest seks måneder inden den dato, der nævnes i artikel 30, stk. 2, i direktiv 90/619/EØF⁽¹⁾ og derefter med jævne mellemrum, en rapport, hvori den ud fra de i stk. 3 og 4 omhandlede kriterier gennemgår behandlingen af EF-forsikringsselskaber i tredjelande med hensyn til disses adgang til etablering og udøvelse af forsikringsvirksomhed samt erhvervelse af kapitalinteresser i forsikringsselskaber i tredjelande. Kommissionen forelægger Rådet disse rapporter, om nødvendigt ledsaget af passende forslag.

3. Hvis Kommissionen enten på grundlag af de i stk. 2 omhandlede rapporter eller på grundlag af andre oplysninger konstaterer, at et tredjeland ikke indrømmer EF-forsikringsselskaber en faktisk adgang til markedet svarende til den, Fællesskabet indrømmer forsikringsselskaber fra dette tredjeland, kan Kommissionen forelægge Rådet forslag til et passende forhandlingsmandat med henblik på at opnå tilsvarende konkurrencevilkår for EF-forsikringsselskaber. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

4. Hvis Kommissionen enten på grundlag af de i stk. 2 omhandlede rapporter eller på grundlag af andre oplysninger konstaterer, at EF-forsikringssels-

skaber i et tredjeland ikke bliver behandlet på lige fod med de indenlandske forsikringsselskaber og derfor ikke får samme konkurrencevilkår som disse, og at betingelserne for faktisk adgang til markedet ikke er opfyldt, kan den indlede forhandlinger med henblik på at rette op på situationen.

Under de i første afsnit nævnte omstændigheder kan det også på et hvilket som helst tidspunkt, samtidig med at der indledes forhandlinger, efter proceduren i artikel 32b, stk. 6, bestemmes, at medlemsstaternes kompetente myndigheder skal indskrænke eller suspendere deres afgørelse

- om ansøgninger om tilladelse, som er indgivet på tidspunktet for afgørelsen eller senere, og
- om hvorvidt moderselskaber, som hører under det pågældende tredjeland, direkte eller indirekte kan erhverve kapitalinteresser.

Varigheden af disse foranstaltninger må ikke overstige tre måneder.

Inden udløbet af denne frist på tre måneder kan Rådet på baggrund af forhandlingsresultaterne med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen beslutte, at de trufne foranstaltninger skal opretholdes.

En sådan indskrænkning eller suspension kan ikke finde anvendelse, når forsikringsselskaber eller datterselskaber, som behørigt er meddelt tilladelse i Fællesskabet, opretter datterselskaber, eller når sådanne selskaber eller datterselskaber erhverver kapitalinteresser i et forsikringsselskab i Fællesskabet.

5. Hvis Kommissionen konstaterer et af de i stk. 3 og 4 nævnte forhold, skal medlemsstaterne efter anmodning fra Kommissionen underrette den om:

- a) enhver ansøgning om meddelelse af tilladelse til et direkte eller indirekte datterselskab, hvis moderselskab eller moderselskaber henhører under det pågældende tredjeland, ret
- b) enhver plan om et sådant selskabs erhvervelse af kapitalinteresser i et EF-forsikringsselskab, som bevirker, at dette bliver et datterselskab af førstnævnte selskab.

Disse oplysninger vil ikke længere blive meddelt, når der indgås en aftale med det tredjeland, der er nævnt i stk. 3 eller 4, når de i stk. 4, andet og tredje afsnit, nævnte foranstaltninger ikke længere gælder.

6. Kommissionen består af et udvalg, der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand.

Kommissionens repræsentant forelægger udvalget et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Udvalget afgiver en udtalelse om dette udkast inden

for en frist, som formanden kan fastsætte under hensyntagen til de pågældende spørgsmåls hastende karakter. Det udtaler sig med det flertal, som er fastsat i Traktatens artikel 148, stk. 2, for vedtagelse af de afgørelser, som Rådet skal træffe på forslag af Kommissionen. Under afstemningen i udvalget tildeles de stemmer, der afgives af repræsentanterne for medlemsstaterne, den vægt, som er fastlagt i nævnte artikel. Formanden deltager ikke i afstemningen.

Kommissionen vedtager de påtænkte foranstaltninger, når de er i overensstemmelse med udvalgets udtalelse.

Er de påtænkte foranstaltninger ikke i overensstemmelse med udvalgets udtalelse, eller er der ikke afgivet nogen udtalelse, forelægger Kommissionen straks Rådet et forslag om de foranstaltninger, der skal træffes. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Har Rådet efter udløbet af en frist, som fastsættes i hver enkelt retsakt, der skal vedtages af Rådet i henhold til dette stykke, men som under ingen omstændigheder kan være på over tre måneder regnet fra forslagens forelæggelse for Rådet, ikke truffet nogen afgørelse, vedtages de foreslåede foranstaltninger af Kommissionen, medmindre Rådet med simpelt flertal har udtalt sig mod de nævnte foranstaltninger.

7. Foranstaltninger, der træffes i medfør af denne artikel, skal være i overensstemmelse med Fællesskabets forpligtelser i henhold til internationale — såvel bilaterale som multilaterale — aftaler om adgang til at optage og udøve forsikringsvirksomhed.

(¹) EFT nr. L 330 af 29. 11. 1990, s. 50.

AFSNIT III

Særlige bestemmelser vedrørende fri udveksling af tjenesteydelser

Artikel 10

1. Bestemmelserne i dette afsnit finder anvendelse, når en virksomhed fra et i en medlemsstat etableret forretningssted påtager sig en forpligtelse i en anden medlemsstat.

2. Disse bestemmelser finder anvendelse på:

- forsikring efter artikel 1, stk. 1, i første direktiv
- virksomhed efter artikel 1, stk. 2, litra a) og b), i første direktiv.

3. Disse bestemmelser finder ikke anvendelse på de former for forsikring og organer, der er omfattet af artikel 1, stk. 2, litra c), d) og e), artikel 1, stk. 3, samt artikel 2, 3 og 4 i første direktiv.

4. En virksomhed kan kun påtage sig en forpligtelse i en anden medlemsstat, hvis virksomheden i den medlemsstat, hvori den er etableret, har fået meddelt tilladelse til at påtage sig en sådan forpligtelse, jf. første direktivs artikel 6.

Artikel 11

Enhver virksomhed, der agter at præstere tjenesteydelser, skal forinden give meddelelse herom til de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor det vedtægtsmæssige hjemsted er beliggende, og eventuelt myndighederne i den medlemsstat, hvor det berørte etablerede forretningssted er beliggende, samt angive den eller de medlemsstater, på hvis område den agter at præstere disse tjenesteydelser, og arten af de forpligtelser, den har til hensigt at påtage sig.

Artikel 12

1. Med forbehold af artikel 13 kan enhver medlemsstat, på hvis område en virksomhed — i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser — agter at påtage sig de i artikel 10 nævnte forpligtelser, lade adgangen til udøvelsen af denne aktivitet være betinget af en administrativ tilladelse, for så vidt de ikke er indgået efter de i artikel 13 omhandlede bestemmelser; med henblik herpå kan medlemsstaten kræve, at virksomheden:

- a) fremlægger et certifikat, der er udstedt af de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor det vedtægtsmæssige hjemsted er beliggende, og hvori det godtgøres, at den for sin samlede virksomhed råder over en minimumssolvensmargen i overensstemmelse med artikel 19 i første direktiv, og at tilladelsen i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, i nævnte direktiv giver virksomheden mulighed for at virke uden for etableringsmedlemsstaten
- b) fremlægger et certifikat, der er udstedt af de kompetente myndigheder i etableringsmedlemsstaten, og hvori anføres de klasser, inden for hvilke den pågældende virksomhed har ret til at virke, og hvori det bekræftes, at disse myndigheder ikke gør indsigelse mod, at virksomheden præsterer tjenesteydelser
- c) fremlægger en driftsplan, der indeholder angivelser vedrørende
 - arten af de forpligtelser, som virksomheden har til hensigt at påtage sig i den medlemsstat, hvor der skal præstere tjenesteydelser
 - de almindelige og særlige forsikringsbetingelser i de policer, den har til hensigt at benytte
 - de tariffer, som virksomheden har til hensigt at anvende for de enkelte kategorier af aktiviteter, og

det tekniske grundlag som virksomheden har til hensigt at benytte for hver af disse aktivitetskategorier

- de formularer og øvrige trykte dokumenter, den agter at anvende over for forsikringstagerne, i det omfang hvor de også kræves af de etablerede virksomheder.

2. De kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor der skal præstere tjenesteydelser, kan kræve, at de i stk. 1, litra c), nævnte angivelser meddeles dem på denne stats officielle sprog.

3. De kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor der skal præstere tjenesteydelser, har en frist på seks måneder fra modtagelsen af de i stk. 1 nævnte dokumenter til at indrømme eller nægte tilladelse, alt efter om den af virksomheden forelagte driftsplan er i overensstemmelse med denne stats love og administrative bestemmelser eller ej.

Tilladelsen kan ikke nægtes med den begrundelse, at visse forsikringsaktiviteter i driftsplanen, som i den medlemsstat, hvor virksomheden er etableret, er underlagt de kompetente myndigheders kontrol for så vidt angår tilsyn med forsikringsvirksomheder, ikke er det i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen skal præstere.

4. Har de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor der skal præstere tjenesteydelser, ikke taget stilling inden udløbet af den i stk. 3 nævnte frist, anses tilladelsen for nægtet.

5. Enhver beslutning om at nægte meddelelse af tilladelse eller udstedelse af det i stk. 1, litra a) eller b), omhandlede certifikat skal være klart begrundet og meddeles den pågældende virksomhed.

6. Hver medlemsstat giver adgang til domstolsprøvelse af enhver nægtelse af meddelelse af tilladelse eller af udstedelse af det i stk. 1, litra a) eller b), omhandlede certifikat.

Artikel 13

1. Forpligtelser, der påtages i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser, er underkastet bestemmelserne i artikel 14, dersom forsikringstageren uopfordret henvender sig til virksomheden med henblik på, at denne skal påtage sig en forpligtelse over for ham.

Forsikringstageren anses for at have handlet uopfordret:

- når forsikringsaftalen er indgået af de to parter i den medlemsstat, hvor virksomheden er etableret, eller af de to parter i henholdsvis etableringsmedlemsstaten og den medlemsstat, hvor forsikringstageren har sin sædvalige bopæl, og forsikringstageren i den medlemsstat, hvor han har sin sædvanlige bopæl, ikke er blevet kontaktet af virksomheden eller en af virksomheden befuldmægtiget person eller gennem en forsikringsformidler eller ved hjælp af salgsfremmende materiale, der er blevet stilet personligt til ham

— når forsikringstageren henvender sig til en formidler, der er etableret i den medlemsstat, hvor forsikringstageren har sin sædvanlige bopæl, og som udøver erhvervsmæssig virksomhed som defineret i artikel 2, stk. 1, litra a), i direktiv 77/92/EØF⁽¹⁾, senest ændret ved akten om Spaniens og Portugals tiltrædelse, for at indhente oplysninger om forsikringsaftaler, der tilbydes af virksomheder, der er etableret i andre medlemsstater end den, hvor han har sin sædvanlige bopæl, eller med henblik på ved hans mellemkomst at tegne en forsikring i en af disse virksomheder. I så fald underskriver forsikringstageren en erklæring, jf. punkt A i bilaget, hvori dette ønske klart kommer til udtryk.

2. Forsikringstageren skal før der tegnes en forsikring i de i stk. 1, første og andet led, nævnte tilfælde, underskrive en erklæring, jf. punkt B i bilaget, hvori han bekræfter at være bekendt med, at den pågældende forsikring er underkastet de tilsynsregler, der gælder i den etableringsmedlemsstat, der påtager sig forpligtelsen.

Artikel 14

1. Hver medlemsstat, på hvis område en virksomhed i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser agter at påtage sig forpligtelser efter artikel 13, kræver, at virksomheden følger følgende fremgangsmåde:

- a) den fremlægger et certifikat, der er udstedt af de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor det vedtægtsmæssige hjemsted er beliggende, og hvori det godtgøres, at den for sin samlede virksomhed råder over en minimumssolvensmargen i overensstemmelse med artikel 19 i første direktiv, og at tilladelsen i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, i nævnte direktiv giver virksomheden mulighed for at virke uden for etableringsmedlemsstaten
- b) den fremlægger et certifikat, der er udstedt af de kompetente myndigheder i etableringsmedlemsstaten, og hvori anføres de klasser, inden for hvilke den pågældende virksomhed har ret til at virke, samt hvori det bekræftes, at disse myndigheder ikke gør indsigelse mod, at virksomheden præsterer tjenesteydelser
- c) den angiver arten af de forpligtelser, som virksomheden har til hensigt at påtage sig i den medlemsstat, hvor der skal præsteres tjenesteydelser.

Ovenstående fremgangsmåde finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor en aktivitet, der er omfattet af nærværende direktiv, ikke i den medlemsstat, hvor forpligtelsen består, er underkastet tilsyn fra de administrative myndigheder, der fører tilsyn med privatforsikringer.

2. Hver medlemsstat giver adgang til domstolsprøvelse af enhver nægtelse af udstedelse af det i stk. 1, litra a) eller b), omhandlede certifikat.

3. Virksomheden kan begynde sin aktivitet fra den attesterede dato, hvor myndighederne i den medlemsstat,

hvor der skal præsteres tjenesteydelser, er i besiddelse af de i stk. 1 nævnte dokumenter.

4. Denne artikel finder ligeledes anvendelse, såfremt den medlemsstat, på hvis område en virksomhed i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser agter at påtage sig forpligtelser efter andre bestemmelser end dem, der er omhandlet i artikel 13, ikke gør adgangen til denne aktivitet betinget af en administrativ tilladelse.

5. Medlemsstaterne kan ikke forhindre en forsikringstager i at tegne en forsikring, der er tilladt i henhold til etableringsmedlemsstatens lovgivning, medmindre den er i modstrid med ordre public-bestemmelserne i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen præsteres.

Artikel 15

1. Hver medlemsstat bestemmer, at en forsikringstager, der i et af de i afsnit III omhandlede tilfælde tegner en individuel livsforsikring, har en frist på mellem 14 og 30 dage fra det tidspunkt, hvor han fik meddelelse om, at forsikringsaftalen er indgået, til at opsigse aftalen.

Forsikringstagerens meddelelse om, at aftalen opsiges, medfører, at han fremover frigøres for alle forpligtelser i henhold til den pågældende aftale.

Betingelserne for opsigelse og de heraf affødte øvrige retsvirkninger bestemmes efter den lovgivning, der finder anvendelse på forsikringsaftalen, jf. artikel 4, navnlig hvad angår retningslinjerne for, hvorledes forsikringstageren underrettes om, at forsikringsaftalen er indgået.

2. Medlemsstaterne kan undlade at anvende stk. 1 på aftaler, der indgås for seks måneder eller derunder.

Artikel 16

Medlemsstaternes lovgivning skal hjemle mulighed for, at en virksomhed i den medlemsstat, hvor den er etableret, som et minimum og i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser gennem et i den anden medlemsstat etableret forretningssted kan påtage sig:

- de i artikel 10 omhandlede forpligtelser, når de er indgået efter bestemmelserne i artikel 13
- de i artikel 10 omhandlede forpligtelser, der er indgået efter andre bestemmelser end de i artikel 13 fastsatte, når de falder ind under forsikringsklasser, som virksomheden, der er etableret i den første medlemsstat, ikke har fået meddelt tilladelse til at udøve dér, jf. artikel 6 i første direktiv.

Har virksomheden derimod i det sidstnævnte tilfælde en sådan tilladelse, kan den første medlemsstat forbyde en sådan form for udveksling af tjenesteydelser.

⁽¹⁾ EFT nr. L 26 af 31. 1. 1977, s. 14.

Artikel 17

1. Når en virksomhed som omhandlet i artikel 11 agter at foretage ændringer i de angivelser, der er omtalt i artikel 12, stk. 1, litra c), eller artikel 14, stk. 1, litra c), forelægger den disse ændringer for de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser. Disse ændringer iværksættes i overensstemmelse med henholdsvis artikel 12, stk. 3, og artikel 14, stk. 3.

2. Hvis virksomheden agter at udvide sine aktiviteter til også at omfatte forpligtelser af den art, der er nævnt i artikel 10, efter andre bestemmelser end dem, der er fastsat i artikel 13 eller i artikel 14, stk. 4, finder proceduren i artikel 11 og 12 anvendelse.

3. Hvis virksomheden agter at udvide sine aktiviteter til også at omfatte forpligtelser efter de bestemmelser, der er fastsat i enten artikel 13 eller i artikel 14, stk. 4, finder proceduren i artikel 11 og 14 anvendelse.

Artikel 18

1. Virksomheder, som i medfør af artikel 13, stk. 3, i første direktiv samtidig udøver de aktiviteter, der er angivet i bilaget til direktiv 73/239/EØF, og de aktiviteter, der er angivet i artikel 1 i første direktiv, kan påtage sig forpligtelser inden for de forsikringsklasser, der er angivet i første direktiv, i henhold til de regler om fri udveksling af tjenesteydelser, der er omhandlet i artikel 13 i dette direktiv. De kan ligeledes påtage sig forpligtelser i henhold til de regler om fri udveksling af tjenesteydelser, der er omhandlet i artikel 12, såfremt lovgivningen i den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen præsteres, tillader dette på tidspunktet for dette direktivs meddelelse eller tillader det på et senere tidspunkt; og indtil 31. december 1995 i de andre medlemsstater.

2. Denne artikel vil blive gennemgået på ny på baggrund af den beretning, som Kommissionen udarbejder i overensstemmelse med artikel 39, stk. 2, i første direktiv.

Artikel 19

1. De medlemsstater, hvor der præsteres tjenesteydelser, kan opretholde eller indføre love eller administrative bestemmelser, der er begrundet i hensynet til forsikrings-tagerens beskyttelse, navnlig for så vidt angår godkendelse af de almindelige og særlige betingelser i forsikringspolicer, af formularer og øvrige trykte dokumenter, der er bestemt til at skulle anvendes over for forsikringstagerne, af tariffer og alt andet materiale, der er nødvendigt for den normale gennemførelse af tilsynet, dog forudsat at reglerne i etableringsmedlemsstaten ikke er tilstrækkelige til at nå op på det nødvendige beskyttelsesniveau, og at kravene i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, ikke ligger over, hvad der er nødvendigt i denne sammenhæng.

2. For så vidt angår de forpligtelser, der er indgået efter de i artikel 13 omhandlede bestemmelser, må de medlemsstater, hvor der præsteres tjenesteydelser, dog ikke fastsætte bestemmelser om, at der kræves godkendelse eller anmeldelse af de almindelige og særlige betin-

gelser i forsikringspolicer, af tariffer og af formularer og andre trykte dokumenter, som en virksomhed agter at anvende over for forsikringstagerne.

3. Med henblik på at sikre, at love og administrative bestemmelser vedrørende disse forpligtelser overholdes, kan de kun kræve en stikprøvevis anmeldelse af disse betingelser og fremsendelse af de øvrige dokumenter, uden at dette krav kan være en forudsætning for, at virksomheden kan udøve sine aktiviteter.

Artikel 20

1. En virksomhed, der præsterer tjenesteydelser, skal forelægge de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, alle dokumenter, der er nødvendige for gennemførelsen af denne artikel, såfremt de i denne stat etablerede virksomheder også er forpligtet hertil.

2. Såfremt de kompetente myndigheder i en medlemsstat fastslår, at en virksomhed, der præsterer tjenesteydelser i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser på denne medlemsstats område, overtræder de retsregler, der gælder for sådanne virksomheder i nævnte medlemsstat, henstiller disse myndigheder til den pågældende virksomhed at bringe disse ulovlige forhold til ophør.

3. Såfremt den pågældende virksomhed ikke retter sig efter den i stk. 2 nævnte henstilling, giver de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, de kompetente myndigheder i etableringsmedlemsstaten meddelelse herom. Sidstnævnte myndigheder træffer alle nødvendige foranstaltninger med henblik på, at den pågældende virksomhed bringer disse ulovlige forhold til ophør. Der gives myndighederne i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, meddelelse om arten af disse foranstaltninger.

De kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, kan desuden henvende sig til de kompetente myndigheder for forsikringsvirksomhedens vedtægtsmæssige hjemsted, når tjenesteydelserne præsteres af en filial eller et agentur.

4. Såfremt virksomheden til trods for de foranstaltninger, der er truffet af etableringsmedlemsstaten — eller hvis disse foranstaltninger viser sig at være utilstrækkelige, eller den pågældende medlemsstat ikke har truffet nogen foranstaltninger — fortsat overtræder de retsregler, der gælder i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, kan denne medlemsstat, efter at have givet meddelelse herom til tilsynsmyndighederne i etableringsmedlemsstaten, træffe egnede foranstaltninger for at forhindre yderligere overtrædelser og, såfremt det er strengt nødvendigt, forbyde virksomheden fortsat på dens område at påtage sig forpligtelser i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser. For så vidt angår forpligtelser, der er indgået i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser efter andre bestemmelser end de i dette direktivs artikel 13 omhandlede, omfatter disse foranstaltninger tilbagekaldelse af den i artikel 12 omhandlede tilladelse. Medlemsstaterne drager omsorg for, at det på deres område bliver muligt af afgive de nødvendige meddelelser i forbindelse med foranstaltningerne.

5. Ovenstående bestemmelser berører ikke medlemsstaternes beføjelser til at skride ind over for lovovertrædelser, der er begået på deres område.

6. Såfremt den virksomhed, der har gjort sig skyldig i overtrædelsen, har et etableret forretningssted eller besidder ejendom i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, kan tilsynsmyndighederne i denne stat i overensstemmelse med den nationale lovgivning iværksætte de administrative sanktioner, der er fastsat for sådanne overtrædelser, over for dette etablerede forretningssted eller denne ejendom.

7. Enhver foranstaltning, der træffes i henhold til stk. 2 til 6, og som omfatter sanktioner eller begrænsninger i præstationen af tjenesteydelser, skal behørigt begrundes og meddeles den pågældende virksomhed. Hver af disse foranstaltninger kan prøves ved domstolene i den medlemsstat, hvor de er truffet.

8. Når der er truffet foranstaltninger i medfør af artikel 24 i første direktiv, underrettes de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, herom af de myndigheder, der har truffet disse foranstaltninger, og de træffer, dersom der er tale om foranstaltninger i henhold til stk. 1 og 3 i samme artikel, alle egnede foranstaltninger for at beskytte de forsikredes interesser.

Såfremt tilladelsen tilbagekaldes på grundlag af artikel 26 i første direktiv, underrettes de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, og disse myndigheder træffer egnede foranstaltninger for at undgå, at det pågældende etablerede forretningssted fortsat indgår forsikringsaftaler i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser på denne medlemsstats område.

9. Kommissionen forelægger hvert andet år Rådet en rapport, der viser antallet og arten af tilfælde, hvor der i den enkelte medlemsstat er blevet givet meddelelse om afslag på en ansøgning om tilladelse i henhold til artikel 12 eller truffet foranstaltninger i henhold til stk. 4. Medlemsstaterne samarbejder i den forbindelse med Kommissionen og meddeler denne de oplysninger, der er nødvendige for udarbejdelsen af rapporten.

Artikel 21

Såfremt en forsikringsvirksomhed træder i likvidation, opfyldes forpligtelserne i forbindelse med en forsikringsaftale, der er indgået i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser, på samme måde som forpligtelserne i forbindelse med denne virksomheds andre forsikringsaftaler, uanset de forsikredes eller de begunstigedes nationalitet.

Artikel 22

1. Når en forsikring tilbydes i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser, skal forsikringstageren, inden forpligtelsen indgås, gøres bekendt med, i hvilken medlemsstat det vedtægtsmæssige hjemsted, agenturet eller filialen, hvormed aftalen indgås, er beliggende.

Hvis der udleveres dokumenter til forsikringstageren eller de forsikrede, skal de i første afsnit nævnte oplysninger anføres deri.

2. Aftalen eller andre dokumenter, hvorved der ydes dækning, samt forsikringsbegæringen, dersom den er bindende for forsikringstageren, skal angive adressen på det etablerede forretningssted, der yder dækningen, og på det vedtægtsmæssige hjemsted.

Artikel 23

Hvert etableret forretningssted skal i forbindelse med de præsterede tjenesteydelser meddele sin tilsynsmyndighed præmiebeløbet uden fradrag af genforsikring for hver medlemsstat og for hver af forsikringsklasserne I til VI, således som disse er defineret i bilaget til første direktiv.

Disse oplysninger gives særskilt for de forpligtelser, der er indgået efter bestemmelser i artikel 12, og for dem, der er indgået efter bestemmelserne i artikel 14.

Tilsynsmyndighederne i hver medlemsstat giver efter anmodning disse oplysninger til tilsynsmyndighederne i alle de medlemsstater, hvor der præsteres tjenesteydelser.

Artikel 24

1. Når tjenesteydelserne er betinget af en tilladelse fra den medlemsstat, hvori de præsteres, bestemmes størrelsen af de tekniske reserver, inklusive de matematiske reserver, samt de regler om overskudsdeling, tilbagekøbsværdi og ristorno, der knytter sig til vedkommende forsikringer, under tilsyn af denne stat og efter de regler, den selv har fastsat, eller i mangel heraf efter den i denne medlemsstat gældende praksis. Denne medlemsstat fører efter gældende regler og praksis tilsyn med, at disse reserver er dækket af ækvivalente og kongruente aktiver, og med disse aktivers lokalisering samt med anvendelsen af reglerne for overskudsdeling, tilbagekøbsværdi og ristorno.

2. I alle andre tilfælde udøves disse forskellige forsikringsaktiviteter under tilsyn af etableringsmedlemsstaten efter denne stats regler eller praksis.

3. Etableringsmedlemsstaten påser, at de reserver, som knytter sig til alle de aftaler, som virksomheden indgår gennem det pågældende etablerede forretningssted, er tilstrækkelige, og at de er dækket af ækvivalente og kongruente aktiver.

4. I det i stk. 1 omhandlede tilfælde skal etableringsmedlemsstaten og den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, foranstalte udveksling af alle de oplysninger, der måtte være nødvendige for udførelsen af deres respektive opgaver ifølge stk. 1 og 3.

Artikel 25

Med forbehold af senere harmonisering er alle forsikringsaftaler, som er indgået i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser, udelukkende pålagt de indirekte skatter og parafiskale afgifter, hvormed forsikrings-

præmierne er belastet i den medlemsstat, hvor forpligtelsen er indgået i henhold til artikel 2, litra e), samt for Spaniens vedkommende de ved lov fastsatte ekstragebyrer til det spanske »Consortio de Compensación de Seguros« til udførelse af dets opgaver i forbindelse med godtgørelse af tab som følge af ekstraordinære begivenheder i denne medlemsstat.

Den lovgivning, der finder anvendelse på aftalen efter artikel 4, har ingen indflydelse på den gældende skattemæssige ordning.

Med forbehold af senere harmonisering anvender hver medlemsstat på de virksomheder, som præsterer tjenesteydelser på dens område, de nationale bestemmelser vedrørende de foranstaltninger, der skal sikre opkrævning af de indirekte skatter og parafiskale afgifter, som skal erlægges i henhold til stk. 1.

AFSNIT IV

Overgangsbestemmelser

Artikel 26

For Spanien, indtil den 31. december 1995, og for Grækenland og Portugal indtil den 31. december 1998 gælder følgende overgangsordning:

- de kan begrænse de forpligtelser, hvor de er den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, til dem, der er indgået efter de i artikel 13 nævnte bestemmelser
- de kan dog for så vidt angår de tekniske reserver, herunder de matematiske reserver i forbindelse med disse forpligtelser, kræve, at de beregnes, dækkes og lokaliseres i overensstemmelse med deres nationale lovgivning.

Artikel 27

1. For så vidt angår gruppeforsikringsaftaler, der tegnes i henhold til forsikringstagerens arbejdskontrakt eller erhvervsvirksomhed, kan medlemsstaterne indtil den 31. december 1994 begrænse de forpligtelser, for hvilke de er den medlemsstat, hvor der præsteres tjenesteydelser, til dem, der er indgået efter artikel 12.

2. Medlemsstaterne kan i indtil tre år efter det i artikel 30, stk. 2, omhandlede tidspunkt bestemme, at forsikringstageren kun i det i artikel 13, stk. 1, første led, omhandlede tilfælde skal anses for at have henvendt sig uopfordret.

AFSNIT V

Afsluttende bestemmelser

Artikel 28

Kommissionen og medlemsstaternes kompetente myndigheder arbejder snævert sammen for at lette

kontrollen med de af første direktiv omfattede former for forsikring og virksomhed i Fællesskabet.

Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om væsentlige problemer i forbindelse med anvendelsen af dette direktiv, især de problemer, der opstår, dersom en medlemsstat konstaterer en usædvanlig overførsel af de af første direktiv omfattede forsikringsaktiviteter fra virksomheder, der er etableret på dens område, til filialer og agenturer, der er beliggende i periferien af dette.

Kommissionen og de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater gennemgår disse problemer så hurtigt som muligt for at finde en hensigtsmæssig løsning.

I givet fald forelægger Kommissionen Rådet passende forslag.

Artikel 29

Kommissionen forelægger med regelmæssige mellemrum og første gang den 20. november 1995 Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om udviklingen på markedet for forsikringsvirksomhed, der udøves i henhold til reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser.

Artikel 30

Medlemsstaterne ændrer deres nationale bestemmelser i overensstemmelse med dette direktiv inden fireogtyve måneder fra dets meddelelse⁽¹⁾ og underretter straks Kommissionen herom.

De i henhold til stk. 1 ændrede bestemmelser skal finde anvendelse inden tredive måneder fra meddelelsen af dette direktiv.

Artikel 31

Efter meddelelsen af dette direktiv drager medlemsstaterne omsorg for, at Kommissionen får tilsendt teksten til de vigtigste love eller administrative bestemmelser, som de vedtager på det af dette direktiv omfattede område.

Artikel 32

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 8. november 1990.

På Rådets vegne

P. ROMITA

Formand

⁽¹⁾ Dette direktiv er blevet meddelt medlemsstaterne den 20. november 1990.

*BILAG**A. Erklæring, som forsikringstageren skal underskrive i henhold til artikel 13, stk. 1, andet led*

»Jeg erklærer, at jeg ønsker, at (formidlerens navn) giver mig oplysninger om forsikringsaftaler, der tilbydes af virksomheder, der er etableret i andre medlemsstater end (den medlemsstat, hvor forsikringstageren har sin sædvanlige bopæl). Jeg er bekendt med, at disse virksomheder er underkastet tilsynsordningen i den medlemsstat, hvor de er etableret, og ikke tilsynsordningen i (den medlemsstat, hvor forsikringstageren har sin sædvanlige bopæl).«

B. Erklæring, som forsikringstageren skal underskrive i henhold til artikel 13, stk. 2

»Jeg er bekendt med, at (virksomhedens navn) er etableret i (virksomhedens etableringsmedlemsstat), og jeg er klar over, at tilsynet med denne virksomhed påhviler tilsynsmyndighederne i (virksomhedens etableringsmedlemsstat), og ikke myndighederne i (den medlemsstat, hvor forsikringstageren har sin sædvanlige bopæl).«
